

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Nejla DEMİR

Ağrı Milletvekili

Türkiye'de uygulanan tarım ve ekonomi politikaları, yalnızca yoksulluğu derinleştirmekle kalmamakta; halkı, özellikle de yoksul emekçileri, doğdukları topraklardan kopararak, güvencesizliğe, kayıtsızlığa ve emek sömürüsüne mahkûm etmektedir.

Son olarak Trabzon'un Of ilçesinde, Patnoslu mevsimlik çay işçilerini taşıyan çay yüklü kamyonetin devrilmesi sonucu ağır yaralanan Kamuran Seven, 6 gün süren yaşam mücadelesinin ardından hayatını kaybetmiştir. Kamuran, Ağrı'nın (Patnos) Karbasan (Seku) köyünden, 28 yaşında bir mevsimlik tarım işçiydi. Ölümüne neden olan şey yalnızca güvenliksiz çalışma koşullarının neden olduğu trafik kazası değil; bu ülkede milyonlarca insanın zorunlu göçe, yoksulluğa ve güvencesiz ucuz işgücüne yol açan iktidarın bütünlüklü ekonomi politikalarıdır.

İktidarın sermaye odaklı uyguladığı ekonomi modeli, özellikle Kürtlerin yoğun yaşadığı illerde tarımsal üretimi, hayvancılığı tasfiye etmiş, halkı üretici konumdan çıkarıp metropollerde ucuz, geçici, güvencesiz işçiliğe itmiştir. Kamuran Seven'in yaşamı, bu sömürgeci ekonomi politikalarının ve toplumsal eşitsizliklerin doğrudan sonucudur. Doğduğu yerde doyamayan insanlar, yollarda can vermektedir. Bu, kader değil; sınıfsal ve siyasal tercihin sonucudur. Dolayısıyla Kamuran Seven'in yaşamını kaybettiği bu kaza, bir tesadüf değil; iktidarın bilinçli tercihlerle derinleştirdiği eşitsizliğin ve sömürünün sonucudur. Yıllardır üretimden koparılan yurttaşlar mevsimlik işçi olmaya mahkûm edilerek kalıcı bir sömürü düzeninin parçası hâline getirilmiştir.

Mevsimlik tarım işçileri en ağır işlerini yapan ama en az korunan, en az görünür olan kesimdir. Onlara ne güvenli ulaşım ne sigorta ne de insan onuruna yakışır barınma koşulları sağlanmamaktadır. Mevsimlik işçilik, bu ülkede zorunlu bir sefalet döngüsü hâline getirilmiştir.

Bu emeğin arkasında ise yıllardır süren bölgesel eşitsizlik politikaları, kalkınmada geri bırakma tercihleri, merkezîyetçi ve sömürüye dayalı ekonomi anlayışı yer almaktadır.

Bugün mevsimlik işçi olmak, doğduğu yerde doyamamanın, devletin kaynakları halktan esirgeyip sermayeye aktardığı ekonomik sistemin sonucudur. Bu nedenle bu ölümün hesabı sorulmalıdır. Kamuran Seven'in ölümüne yol açan sorumlular yalnızca kazaya yol açan koşullar veya kişiler değil; bu emek sömürüsüne dayanan sistemi kurumsallaştıran yöneten ve sürdüren siyasi iradedir.

Bu bağlamda;

- 1- Trabzon Of ilçesinde Kamuran Seven'in ölümüne yol açan kazayla ilgili başlatılmış bir adli ve idari soruşturma var mıdır? Varsa sonuçları kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 2- Özellikle tarım alanında mevsimlik olarak çalışan işçilerin barınma, ulaşım ve sosyal güvenceleriyle ilgili ulusal düzeyde yürütülen bir politikaların etkin bir şekilde uygulanmamasının gerekçesi nedir?
- 3- İktidar tarafından gerekli koşulların sağlanacağı yönünde defaten ifade edilmesine rağmen mevsimlik işçilerin etkin ve şeffaf bir şekilde kayıt altına alınması, güvenli ulaşım ve insanca barınma koşulları sağlanmasına yönelik politikaların uygulanmamasının gerekçesi nedir?
- 4- Kamuran Seven ve benzeri iş cinayetlerinin ardından ilgili işveren ya da taşımacıya yönelik herhangi bir yaptırım uygulanmış mıdır?
- 5- Kürtlerin yoğun yaşadığı illerden gelen işçilerin çalıştığı bölgelerde maruz kaldığı kötü çalışma koşulları ve ayrımcılık hakkında Bakanlığınızın yürüttüğü bir izleme ve raporlama çalışması var mıdır?
- 6- 2020 ve 2024 yıllarında Türkiye genelinde tarım sezonunda çalışan mevsimlik işçilerin yaşadığı trafik kazası ve iş kazalarında ölüm ve yaralanma sayısı kaçtır?